

18319

k.sak 056/2019

Saksbehandler: Ragnhild Aakre Seljevoll

Sakens hjemmelsgrunnlag: Lov om kommuner og fylkeskommuner §§ 5-6, 7-1, 7-2, 7-3, 7-5, 7-6, 7-7 og 8-1			
Jnr. ref:	Arkiv:	Klageadgang: nei	Off. dok: ja

VALG AV FORMANNSKAP FOR VALGPERIODEN 2019-2023

I henhold til Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven) § 5-6, velger kommunestyret selv formannskap med minimum fem medlemmer. Medlemmer og varamedlemmer velges for fire år, og blant kommunestyrets faste medlemmer. Valget skal foretas i kommunestyrets konstituerende møte, jf. kommuneloven § 7-1 tredje ledd.

Medlemmer og varamedlemmer til kontrollutvalget kan ikke velges til formannskapet, jf. kommuneloven § 7-3 tredje ledd bokstav b.

I kommuneloven § 7-2 tredje ledd står tre vilkår for valgbarhet og plikt til å ta imot valg; at vedkommende har stemmerett ved kommunestyrevalget, er innført i folkeregisteret som bosatt i kommunen, og har skriftlig samtykket til å stille til valg. Kommunal- og forvaltningskomiteen har i innstillingen til kommuneloven, Innst. 369 L, ikke tatt med formannskapet i oppramsingen av hvilke folkevalgte organ valgbarhetsbestemmelsene skal gjelde for, med følgende begrunnelse: «*Departementet foreslår imidlertid at formannskap ikke nevnes konkret i bestemmelsen. Medlemmene i formannskapet velges blant medlemmene i kommunestyret, og valgbarhet og ombudspunkt er regulert gjennom valgloven.*» Ut fra dette skal det ikke være nødvendig med skriftlig samtykke for å være valgbar til formannskapet, men det er ikke noe i veien for at samtykke likevel kan innhentes.

I henhold til kommuneloven § 5-6 andre ledd, skal valg av formannskap holdes som forholdsvalg hvis minst ett medlem krever det, ellers som avtalevalg.

Avtalevalg gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, jf. kommuneloven § 7-7. Innstillingen skal inneholde like mange navn som det antall som skal velges, med angivelse av parti eller gruppe medlemmene representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for hver gruppe som tilsvarer inntil det antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Det skal det være minst 40 % kjønnsrepresentasjon både blant faste medlemmer og varamedlemmer så langt det er mulig – det vil si at det finnes mange nok kandidater av begge kjønn til at kravet kan innfris. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret.

Ved **forholdsvalg** foregår valg på grunnlag av innleverte lister med forslag til kandidater, jf. kommuneloven § 7-5. Partier/grupper kan bare levere en liste hver, og listen kan inneholde inntil dobbelt så mange navn som det skal velges medlemmer. Det er anledning til å levere felles liste fra flere parti/grupper. En kandidat kan ikke føres opp på mer enn én liste. Det er ikke krav om 40 % kjønnsrepresentasjon for organet som helhet ved forholdsvalg, men for de enkelte listene – også her så langt det er mulig.

Listen skal være underskrevet av minst ett medlem av partiet eller grupperingen som står bak. Dersom det leveres fellesliste, skal denne være underskrevet av minst én representant for hvert parti/gruppering. Bare kommunestyremedlemmer kan skrive under.

Møteleder har ansvar for at de fremlagte listene er i samsvar med loven. Finner møteleder feil, og disse ikke blir rettet av partiet/gruppen etter at de er gjort oppmerksom på feilen, skal listen avvises. Kommer det protest på avvisningen, avgjør kommunestyret spørsmålet med alminnelig flertall.

Avstemmingen ved forholdsvalg skjer skriftlig og ved bruk av stemmesedler. Det er ikke anledning til å stryke kandidater, heller ikke til å endre rekkefølge. Det er anledning til å stemme blankt, jf. kommuneloven § 8-1 andre ledd.

Ved valgoppgjøret beregnes antall mandater ved å ta antall stemmer den enkelte liste har fått og dividere med 1,2,3,4 osv., jf. kommuneloven § 7-6. Plassene fordeles til de listene som har størst kvotient. Ved samme kvotient tilfaller plassen den av listene med størst stemmetall. Er det fortsatt likt, avgjøres valget ved loddtrekning.

Når det er avgjort hvor mange medlemsplasser de enkelte listene får, pekes medlemmene ut med utgangspunkt i rekkefølgen på listen. Det skal likevel så langt det er mulig være kjønnsrepresentasjon på 40 %. Det vil si at dersom listen får tre medlemsplasser, og listen er satt opp med tre kvinner på de første plassene, og deretter en mann som nr. 4, skal kandidat 1, 2 og 4 bli utpekt.

Varamedlemmer utpekes på samme måte, med kjønnsrepresentasjon der det er mulig. Forutsatt at det er tilstrekkelig mange kandidater, skal det være to flere varamedlemmer fra hver liste enn det antall faste medlemmer listen har fått.

For mer informasjon om fremgangsmåte ved valg, se punkt 7 i vedlagte rundskriv.

Vedlegg:

- Utdrag fra Kommuneloven
- Rundskriv H-4/19 Rundskriv om konstituerende møte i kommunestyre og fylkesting – rettleiing om val til folkevalde organ med meir

Rådmannens innstilling:

Til formannskapet for valgperioden 2019-2023 velges:

Kitt Grønningsæter
rådmann

Rødøy kommune, 21.10.2019

Ragnhild Aakre Seljevoll
førstekonsulent